

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Materiál predkladaný na 4/24 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 13. augusta 2024

2

SPRÁVA O VÝSLEDKOVÝCH KONTROL VYKONANÝCH HLAVNÝM KONTROLÓROM SOCIÁLNEJ POISŤOVNE V ROKU 2024, UKONČENÝCH K 24. JÚLU 2024

Dôvod predloženia:

podľa § 245c písm. b) bodu 3. zákona
č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení
v znení neskorších predpisov

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady
Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Správu o výsledkoch kontrol,
vykonaných hlavným kontrolórom
Sociálnej poisťovne v roku 2024,
ukončených k 24. júlu 2024

Materiál predkladá:

Ing. Martin Brilla, LL.M.
hlavný kontrolór
Sociálnej poisťovne

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

Správu o výsledkoch kontrol vykonaných hlavným kontrolórom Sociálnej poisťovne v roku 2024, ukončených k 24. júlu 2024.

Predkladacia správa

Hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne vykonáva kontrolu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s vlastným majetkom Sociálnej poisťovne (vnútorná kontrola) podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“).

Kontrolnú činnosť vykonáva hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne v súlade so schváleným ročným plánom kontrolnej činnosti a na základe uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne alebo ak mu vykonanie kontroly uloží Dozorná rada Sociálnej poisťovne.

Podľa § 245c písm. b) bodu 3 zákona o sociálnom poistení hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne predkladá správu o výsledku kontroly Dozornej rade Sociálnej poisťovne na jej najbližšom zasadnutí.

SPRÁVA
O VÝSLEDKOVÝCH KONTROL VYKONANÝCH
HLAVNÝM KONTROLÓROM SOCIÁLNEJ POISŤOVNE
V ROKU 2024,
UKONČENÝCH K 24. JÚLU 2024

V súlade s plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne na rok 2024, schváleným Dozornou radou Sociálnej poisťovne, a zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“) hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne a zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne vykonali a ukončili v období od 1. júna 2024 do 24. júla 2024 celkom dve finančné kontroly na mieste (ďalej len „FKnM“), z toho jednu FKnM v Sociálnej poisťovni, ústredie a jednu FKnM v Sociálnej poisťovni, pobočka Žilina.

A. FKnM – povinná osoba: Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej len „SPÚ“)

Cieľom FKnM bolo overiť súlad s ustanoveniami všeobecne záväzných predpisov a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, dodržiavanie zásad hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti **vybraných finančných operácií alebo ich častí**, týkajúcich sa **správneho fondu** Sociálnej poisťovne vo vzťahu k pôsobnosti, činnostiam a agendám, zabezpečovaným **Sekciou dôchodkového poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie** (ďalej len „SDP“); **za kontrolované obdobie roku 2022;**

FKnM bola zameraná na **oblasti:**

1. Vývoj počtu zamestnancov v SDP v roku 2022
2. Zaradenie zamestnancov SDP podľa pracovných činností a tarifných tried v roku 2022
3. Mzdové náklady SDP v roku 2022 – skutočnosť k 31. decembru 2022 a porovnanie na upravený rozpočet k 31. decembru 2022

Záver vykonanej FKnM:

- zistené nedostatky:

- Evidenčný počet zamestnancov (ďalej len „EPZ“) tak k 1. januáru 2022, ako aj k 31. decembru 2022 nebolo možné porovnať s relevantným údajom zo schváleného rozpočtu rozpočtu SP na rok 2022 (resp. s upraveným rozpočtom k 31. decembru 2022), ktorý okrem iného obsahuje aj údaje o EPZ (príloha č. 22) ako záväzným limitom k 1. januáru 2022 podľa organizačných zložiek SP – jednotlivých pobočiek SP a SPÚ, pričom záväzný limit EPZ pre SPÚ je uvedený sumárnym údajom bez členenia do úrovne organizačných útvarov SPÚ, minimálne do úrovne sekcií, resp. organizačných útvarov SPÚ, priamo riadených GR SP.
- Overovaním skutočnosti mzdových nákladov SDP za rok 2022 v informačnom systéme SAP_Controller bolo zistené, že v roku 2022 boli účtované skutočné mzdové náklady

na nákladových strediskách organizačných útvarov SDP, ktoré neboli v zmysle organizačnej štruktúry SDP v roku 2022 zriadené:

nákladové stredisko N011001 Referát ochrany osobných údajov

nákladové stredisko N011250 Oddelenie kancelárskej správy

Zistený nedostatok bol nesystémového charakteru a bol v priebehu výkonu FK nM odstránený.

- Rozpisovanie a sledovanie rozpisu rozpočtu, upravených verzií rozpočtu v priebehu rozpočtového roka a rovnako tak aj skutočnosti nákladov na mzdy (kategória 610) a poistného a príspevku do poisťovni (kategória 620) boli v kontrolovanom období (stav je platný aj v súčasnosti) sledované v Sekcii ekonomiky SPÚ, bez ďalšieho analytickejšieho sledovania podľa jednotlivých organizačných útvarov SPÚ, minimálne do úrovne sekcií SPÚ, resp. organizačných útvarov SPÚ, priamo riadených generálnym riaditeľom Sociálnej poisťovne. Pri rozpočtovanom EPZ SPÚ na rok 2022 – 1 749 osôb a pri objeme rozpočtovaných finančných prostriedkov v kategórii 610 pre SPÚ na rok 2022 (42 861 tis. EUR – upravený rozpočet k 31. decembru 2022) považuje oprávnená osoba tento stav sledovania rozpočtu a skutočného čerpania prostriedkov na mzdy za nedostatočný, a to najmä z pohľadu dodržiavania ustanovenia § 5 ods. 1 zákona o finančnej kontrole, podľa ktorého je „*Orgán verejnej správy povinný vytvoriť, zachovávať a rozvíjať finančné riadenie*“, v rámci ktorého zabezpečuje postupy, konkretizované v § 5 ods.1 písm. a) až písm. l) zákona o finančnej kontrole.

Iné nedostatky zistené neboli.

- odporúčania oprávnenej osoby:

- V rozpočte Sociálnej poisťovne rozpisovať EPZ ako záväzný limit v SPÚ podľa organizačných útvarov SPÚ, minimálne do úrovne sekcií a zabezpečiť pravidelné sledovanie dodržiavania rozpisu rozpočtu EPZ, resp. jeho upravenej verzie v priebehu rozpočtového roka, prípadne ku koncu rozpočtového roka a zároveň vyhodnocovať vzniknuté odchýlky skutočného stavu v porovnaní s rozpočtom.
- Zvážiť prijatie systémových opatrení v oblasti mzdovej a personálnej s cieľom väčšieho zastabilizovania zamestnancov SDP a zvýšenia lukratívnosti práce v SDP najmä pre mladých uchádzačov o zamestnanie, resp. absolventov škôl.
- Prehodnotiť možnosť delimitovania vybranej časti výkonu agendy dôchodkového poistenia a dôchodkových dávok, ktorú t. č. zabezpečuje SDP v Bratislave do regiónov – na vybrané pobočky SP formou vysunutých pracovísk SPÚ z dôvodu zatraktívnenia práce v predmetnej oblasti a zastabilizovania zamestnancov vo výkone pracovných činností v rámci SDP, nakoľko je zjavné – na základe výsledkov FK nM v oblasti vývoja počtu zamestnancov SDP, že práca v SDP nie je, najmä pre mladých uchádzačov o zamestnanie, resp. už zamestnaných v SDP v podmienkach hlavného mesta zaujímavá. **Predmetné odporúčanie oprávnenej osoby bolo zo záverečnej Správy z vykonanej FK nM vyňaté. Podľa stanoviska SDP sú už v danej oblasti prijaté opatrenia a priebežne sa plnia, čo oprávnená osoba akceptovala.**
- Zaviesť rozpisovanie rozpočtu, sledovanie plnenia rozpočtu a skutočné čerpania v kategórii 610 a 620 podľa jednotlivých podpoložiek EK na jednotlivé organizačné

útvary SPú podľa OP SP, minimálne do úrovne sekcií SPú, resp. priamo riadených útvarov GR SP.

Iné odporúčania zo strany oprávnenej osoby neboli predmetom záverov z vykonanej FKnm.

Povinná osoba si neuplatnila právo na podanie námietok podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona o finančnej kontrole.

Termín na predloženie zoznamu prijatých opatrení podľa § 21 ods. 3 písm. d) zákona o finančnej kontrole bol oprávnenou osobou určený na 31. august 2024.

Termín na splnenie prijatých opatrení podľa § 21 ods. 3 písm. f) zákona o finančnej kontrole bol oprávnenou osobou určený na 30. november 2024.

B. FKnm – povinná osoba: Sociálna poisťovňa, pobočka Žilina

Základné údaje o povinnej osobe:

Povinná osoba-organizačná zložka Sociálnej poisťovne:

Sociálna poisťovňa, pobočka Žilina

Sídlo: **Antona Bernoláka 53, 010 01 Žilina** (vlastná budova Sociálnej poisťovne)

Vysunuté pracoviská:

M. Rázusa 749/5, **014 01 Bytča** (vlastná budova Sociálnej poisťovne)

Riaditeľ pobočky: **Mgr. Milan Králik**

Počet zamestnávateľov k 30. júnu 2024: **8 180**

Počet poistencov k 30. júnu 2024: **109 711**, z toho:

- zamestnancov: **84 371**
- SZČO: **10 382**
- dobrovoľne poistených osôb: **712**
- dohodárov: **14 246**

Informácie z vykonanej FKnm:

Cieľom FKnm bolo overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti vybraných finančných operácií správneho fondu v súlade s § 245a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Kontrolované obdobie: rok 2023

FKnm bola zameraná na **oblasti:**

- hotovostné pokladničné operácie správneho fondu - príjmové, výdavkové pokladničné operácie, dodržiavanie denného limitu zostatku hotovosti v správnom fonde, dodržiavanie limitu 1 % upraveného rozpočtu bežných výdavkov na ostatné bežné výdavky v hotovosti podľa zákona č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- bežné výdavky správneho fondu – autoprevádzka, poskytovanie ochranných osobných pracovných prostriedkov, umývacích, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov
- účtovníctvo – návrh ročnej účtovnej závierky v rozsahu za povinnú osobu, inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. decembru 2023

- správa a ochrana majetku – evidencia majetku, vyrad'ovanie a likvidácia nepotrebného majetku a neupotrebitel'ného majetku, škodové udalosti
- overovanie finančných operácií alebo ich častí, týkajúcich sa ostatných kontrolovaných oblastí základnou finančnou kontrolou podľa § 7 zákona o finančnej kontrole

Závery vykonanej FKnM:

- zistené nedostatky:

Nesprávne posúdenie a vyhodnotenie škodovej udalosti, nakoľko nebolo preukázané úmyselné zavinenie zamestnanca v zmysle § 179 ods. 1 a 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (neúmyselné zavinenie).

Iné nedostatky zistené neboli

- odporúčania oprávnenej osoby:

Opätovne prehodnotiť škodovú udalosť v škodovej komisii a zosúladiť rozhodnutie škodovej komisie s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovni.

Iné odporúčania zo strany oprávnenej osoby neboli predmetom záverov z vykonanej FKnM.

Povinná osoba si neuplatnila právo na podanie námietok podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona o finančnej kontrole.

Termín na predloženie zoznamu prijatých opatrení podľa § 21 ods. 3 písm. d) zákona o finančnej kontrole bol oprávnenou osobou určený na 15. júl 2024.

Termín na splnenie prijatých opatrení podľa § 21 ods. 3 písm. f) zákona o finančnej kontrole bol oprávnenou osobou určený na 31. júl 2024.